

АНАЛІЗ ПРАВОВИХ ПРОБЛЕМ У САДІВНИЧІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Коваленко-Чукіна І.Г.,

кандидат історичних наук, доцент

Уманський національний університету садівництва

За всю історію незалежної України самоврядування в садівничій галузі було абсолютно відсутнє. На противагу ситуації в нашій країні, в сусідніх воно набуло національного масштабу. В багатьох країнах світу садівництво та виноградарство – стратегічно значимі сектори економіки, що підтримуються державою.

Садівництво в Україні це суцільний пласт проблем і запитань, які необхідно вирішувати на державному рівні. Наприклад, невідповідність системи стандартизації і контролю якості вимогам ЄС катастрофічно ускладнює розширення ринків збуту для українських виробників. Навіть більше – створює загрозу втрати цих ринків сільськогосподарської продукції.

На сьогодні в Україні вирощуванням садивного матеріалу плодкових та ягідних культур займаються 173 господарства, в тому числі 10 наукових та 53 спеціалізованих установ. У 2006 році ними вирощено саджанців районованих сортів: плодкових - 6624 тисяч шт., ягідників кущових - 25392 тисяч шт., суниці - 8554,6 тисяч шт. [2].

Україна має значні переваги перед європейськими державами за природно-економічним потенціалом для влаштування промислового садівництва. Це передусім підтверджується тим, що тут за умов найповнішого використання такого чинника високої економічної ефективності садівництва, як поглиблення зональної спеціалізації, можна успішно вирощувати всі без винятку плодіві і ягідні культури помірного клімату. На жаль, ця перевага ефективного ведення промислового садівництва використовується поки що незадовільно [4].

Основними причинами негативних тенденцій і чинників розвитку галузі є скорочення місткості плодоягідного ринку та різке подорожчання ресурсів. Це призвело до скорочення ресурсів у садівницьких господарствах, зниження ефективності їх використання, погіршення виконавчої і технологічної дисципліни в галузі, послаблення стимулів для підприємств до інвестування і прискорення науково-технічного прогресу, а також зменшення реальних можливостей щодо цього. Несприятливими факторами є також те, що збільшується диспаритет цін, знижується попит на плодоягідному ринку, зростає конкуренція імпортової фруктово-ягідної продукції, завезеної з країн, де природно-економічні умови є сприятливішими для садівництва, ніж в Україні. До зниження конкурентоспроможності вітчизняної продукції призводять розорення промислового садівництва і, як наслідок, переміщення обсягів її виробництва до господарств населення. Супроводжується це зниженням рівня механізації робочих процесів у галузі, погіршенням захисту рослин від шкідників і хвороб, отже – підвищенням собівартості та зниженням якості продукції. Усе це спричиняє нестабільність і зниження

обсягів виробництва фруктів і ягід та зменшення надходжень від садівництва до Державного бюджету[1].

Захист інтересів учасників ринку садівництва, ягідництва та плодOPEREROBНИКІВ в вищих органах державної влади та за кордоном, популяризація та розвиток садівництва та ягідництва як галузі, необхідної для здорового життя людини. Законодавством України встановлені мінімальні вимоги до садивного матеріалу. Тому навіть відповідність цим вимогам не гарантує покупцю бажаного результату щодо плодоносності насаджень та якості врожаю.

Законом України від 30.06.1993 р. № 3348-ХІІ «Про карантин рослин» передбачено контроль за поширенням на території України регульованих шкідливих організмів[3].

З метою підвищення ефективності діяльності садівницьким підприємствам необхідно:

- надавати сільськогосподарську техніку, добрива, садивний матеріал, обладнання і інші основні засоби виробництва на пільгових умовах кредитування за низькими відсотковими ставками (не більше 3%) на термін 5 - 8 років;
- дозволити розраховуватися за придбану техніку по лізингу у кінці виробничого циклу – після того як надійдуть кошти за вироблену та реалізовану продукцію.

Таким чином, без радикальних заходів з боку держави й галузевих структур Україна через 7-8 років може втратити промислове садівництво й поставить внутрішній ринок плодів та ягід у повну залежність від імпорту.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>.
2. Електронний ресурс - Режим доступу: <http://ukrsadprom.org>.
3. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С.Шемшученко (відп. ред.) та ін. - К.: Укр. енцикл.
4. Аграрне право України: Підручник / Під ред.В.М. Гайворонського. - Х.: Право, 2003. - 240с.

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Ковальова О.М.,

кандидат економічних наук, доцент

Сумський національний аграрний університет

Аграрний бізнес відіграє важливе значення для економіки України. Аграрний сектор задовольняє потреби внутрішнього та зовнішнього ринків у